

PROJEKT VÄRMULLEN

BAKGRUND

Sjön Värmullen ligger i anslutning till Hagfors stad och järnverk. Historiskt har sjön fått ta emot stora mängder orenat avloppsvatten som ända fram till 70-talet gick rakt ut i sjön. Värmullen fick stämpeln Värmlands mest förorenade sjö och kallades "Dyngsjön" i folkmun. Ett arbete för att förbättra utsläppen startade och förhållandena förbättrades. Men sjön uppnådde trots detta inte god ekologisk status.

GEMENSAMT PROJEKT

Flera intressenter ville få svar på hur Värmullen mår i nutid, och vad som skulle krävas för att förbättra förhållandena i sjön ytterligare. Med stöd av LOVA-bidrag startades 2017 ett samverkansprojekt mellan Hagfors kommun, Uddeholms AB, Klarälvens vattenråd och Fortum Sverige AB, d.v.s. de aktörer med störst påverkan på sjön. Ambitionen var att göra en omfattande undersökning och fastställa åtgärder som skulle bidra till att skapa en god balans i sjön i framtiden.

Boende kring sjön fick lämna sina synpunkter och de var främst intresserade av att få veta om fisken gick att äta. Omfattande undersökningar och provtagningar inleddes. Bland annat provtogs botten i tvärsnitt för enstaka provpunkter vilket gav en bättre bild av läget i sjön.

RESULTAT

Glädjande nog visade undersökningarna att fisken var ätlig och inte innehöll några dioxiner eller andra kända miljögifter. Metallnedfallet och upplagring av metaller i botten sediment hade också minskat. Däremot visade sig att sjön led av kraftig syrebrist under stor del av sommarsäsongen med bland annat skador på bottenlevande djur och växter som följd. Detta orsakat av dålig genomströmning då Värmullen är instängd mellan två kraftstationer.

Projektet mynnade därför ut i en gemensam åtgärdsplan för Värmullen, där alla samarbetspartners kommer vara delaktiga i någon del. Åtgärderna innefattar utökad regelbunden provtagning, undersökning av effekter av vattenflödet sommartid, minskade utsläpp av metaller från dagvatten och av näringsämnen från reningsverk och dagvatten, samt förbättring av enskilda avlopp. För kommunens del innebär det bland annat att ta fram en dagvattenplan och reovering av stadens reningsverk.

Projektet avslutades i samband med firandet av LOVA-bidraget 10 år. Arbetet med att verkställa åtgärdsplanen fortgår, likaså ett gott samarbete mellan projektdeltagarna. Projektet bidrog även till att ge bättre underlag för länsstyrelsens statusklassning av sjöar och vattendrag.